

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPSZERDA, 1932 NOVEMBER 9.
TIMISOARA—TEMESVAR, VIII. ÉVF. 255. SZAM.FŐSZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

viisszavert revizio

irredenta eszme — a fórumon ma is az erdélyi román politikusok önálló szerint — mindig élt az erdélyi román szívében, Maniu maga még a béke éveiben Bukarestben felesküdött az irredenta zászlóra, a lengyelek hazájuk felőle óta mindig irredenták voltak, a hátrébb fél évszázadon keresztül ápolták az irredenta eszmét és a világtörténelem példaként az irredenták lapjait forgatva számos példát találjuk annak, amit ma irredenták vagy reviziósok neveznek. Elmondható, hogy alig volt állam Európában, ahol az irredentizmussal vagy reviziós szellemmel nem lett volna. Megvolt valamilyen formában az Oroszországhoz tartozó Besszarábiában és megvan ma a romániai románok között. Megvan az oroszországi románok között, mint Olaszországban és Bulgáriában szintúgy, mint Németországban, vagy Lengyelországban, és akár Ukrajnában. Talaja megvan az oroszországi románok között, melyek nem alkotmányos nemzeti államot és mindazon körülmények között, amelyek kisebb-nagyobb nemzeti más országok határai közé szorultak. Ez a talajadottság azonban csak egy tényező az irredentizmus kifejtésére, azonos az igazságtalanoknak mondható békeszerződések reviziójára irányuló irredentizmus és revizionista szellem között mindössze az a különbség, hogy míg az előbbi kizárólag nemzeti érdekeket vesz figyelembe, addig az utóbbi nemzeti célok háttérbe szorulnak gazdasági okok játszó a főszerepet. Például a Szerb-Bánságban élő románok irredenta, de más indoklással követelték a célt követheti az az amerikai gazdasági jelek, akinek ezek a nemzeti érdekek idegenek, de gazdasági szempontból kívánatosnak tartja a Bánságnak való egyesítését. Ezért van az, hogy az irredentizmus mozgalomnak főmozgatói talán az irredenták és a nemzeti szempontból közvetlenül érdekeltek, hanem ezen érdekszférának kiinduló olyan tényezők, melyek számtalan gazdasági betegség kuforrását a nem mindig elégséges tekintő békeszerződésekben látják. A gazdasági mozgalmak egyidejűleg a világháború utáni békeszerződésekkel. Megvoltak az irredenták Romániában épúgy akkor, mikor az irredenták és nyugati határok kitolását egységesen követelték, mint ahogyan követelték az irredenták Magyarországon, vagy Németországban, vagy bármely más európai államban. Az ilyen reviziós mozgalmak jogosságát nehéz kétségbe vonni, a tényeket meg kell adni pedig abszurdum. A kérdés csak az, hogy a mozgalmak milyen keretek között mozognak. Ugyanez áll az ellenmozgalmakra is. Ha Magyarországnak joga van a hivatalos kormánynyilatkozat útján is követelni, hogy programjában szerepeljen a békeszerződéseknek a béke eszközökkel a reviziójára vonatkozó törekvés, ugyanez természetes joga minden érdekelt államnak a revizio ellen tiltakozni. A tiltakozás jogával élt az Unversum rendezésénél az a népgyűlés, melyet Bukarestben hívtak meg. Eddig tehát nem is volna szabad azt mondani, hogy Magyarország a maga részéről tiltakozást akar, Románia a maga részéről til-

Papen hajlandó Hitlerrel együttműködni, ha a náci vezér lemond egyeduralmi törekvéseiről

Ebben az esztendőben már másodszer, a weimari alkotmány óta pedig ezuttal hetedszer járult a német nép az urnákhoz. A júliusi és mostani szavazás eredményét véve figyelembe, megállapítható, hogy az erőviszonyokban lényeges eltolódás nem történt. Amennyivel több szavazatot kapott a szélsőbaloldali kommunista párt, ugyanannyival erősödött a szélsőjobboldali Hugenberg-féle német nemzeti párt. Az előbbi a szocialistáktól, az utóbbi pedig a hitleristáktól hódított el választókat.

A mostani választást és a német nép hangulatát azonban leginkább jellemzi az, hogy kilenc millió szavazó egész egyszerűen otthon maradt. Ezeknek elég volt a meddő harcokból, ezek nem voltak hajlandók egyik párt szekerét sem tolni, ezek megutálták azt

Hitlerék harmincöt mandátumot vesztek a német nemzetiek tizenháromat nyertek

A parlamenti választások néhány kisebb incidenstől eltekintve, nyugodtan folytak le. Meg kell állapítani, hogy évek óta nem volt olyan csendes választás Németországban, mint a mostani. A szavazóknak mintegy hetven százaléka adta le szavazatát.

Előrelátható volt, hogy a nemzeti szocialisták sokat fognak veszteni szavazataikból. Juliusban még tizenhárom millió szavazatot kaptak, most ellenben csak tizenegy milliót. Kisebbségi érdekek más pártokat is. Ezzel szemben azonban a kommunisták előtörttek és a nyári öt millió kétszáz ezer szavazattal szemben most öt millió kilencszáz ezer szavazatot kaptak. Majdnem egy millió szavazattal kaptak többet a német nemzetiek is, akiknek szavazatai a nyár óta két millióról három millióra emelkedtek. Végső eredményben a nemzeti

szocialisták 35, a szocialisták 12, a centrum 7, a bajor néppárt 3, az állampárt 2 mandátumot veszített. Ezzel szemben a kommunistapárt 11, a német nemzeti párt 13, a keresztény-szocialistapárt 2 mandátumot nyert. A thüringiai földművelésügyi szövetség 1, a német hannoveriek 1, a német parasztpárt 3 és a vincellérek szövetsége 2 mandátumot kapott. Ennek a négy pártnak a nyári választáson nem jutott mandátum. A nagy pártok mandátumainak a száma a most megválasztott birodalmi gyűlésben: nemzeti szocialisták 195, szociáldemokraták 121, kommunisták 100, centrum 69, bajor néppárt 19, német nemzetiek 51, német néppárt 11, állampárt 2, keresztényszocialisták 5, gazdasági párt 2. A német politikai pártokban élénk tárgyalás folyik arról, hogy milyen kö-

vetkezései lehetnek a választásoknak. Tegnap pártközi konferencia volt, amely fegyverszünetet állapított meg egyelőre. Papen kancellár ma jelenik meg kihallgatáson Hindenburg birodalmi kancellárnál és eléje terjeszti a választások eredményét.

A pártok parlamenti együttműködése teljesen kizártnak látszik.

Ezért valószínű, hogy Papen a parlamentet üldölni küldi országgyűlés nélkül igyekszik kivezetni Németországot abból a politikai viharzónából, melybe a szélsőséges pártok sodorták.

A német választások után

Papen különben kérdést intéz az összes nagyobb pártokhoz, akiket felszólít arra vonatkozólag, nyilatkozzanak, hogy hajlandók-e a kormány munkájában résztvenni és minő feltételek mellett.

Egyes lapok arról írják, hogy Hitlerék pártjában könnyen pártszakadásra kerülhet a sor. A nemzeti szocialisták egy része a választások előtt már a berlini közlekedési sztrájk kitörésekor is nagyban barátkozott a kommunistákkal. Nem egyszer előfordult, hogy az italtól mámoros nemzeti szocialisták és kommunisták összelelkeztek egymással. A nemzeti szocialistapárt másik része Hitlerrel az élen, ellenzi ezt a nagy kommunista barátságot és lehet, hogy ez az idegenkedés vezet majd pártszakadásra.

A kormány részéről sajtóközlemény jelent meg, amely rámutat arra, hogy a gazdasági válság következtében Németországban jelenleg hét millió munkanélküli van és ez a magyarázata annak, hogy a kommunisták szavazatai emelkedtek. Nem valószínű, hogy a nemzeti szocialistáknak a választások előtt a centrummal többször abbahagyott tárgyalásai az együttműködésre vonatkozólag sikerüljenek fognak.

Papen különben újból kijelentette, hogy hajlandó Hitlerrel együttműködni, ha az lemond egyeduralmi törekvéseiről.

A kormány mindazonáltal reméli, hogy az új birodalmi gyűlés munkaképes lesz. Ha ez azonban nem következne be, úgy a kormány a legvégsőre is el van határozva.

banásában megverték a gyűlésen egy újságíró, mert meghallották, hogy egyik kollegájával magyarul beszél. A verésnek talán még súlyosabb következményei lettek volna, ha az újságíró el nem menekül. Az üldözök bosszújukat annak a vendéglőnek hutorzatán töltötték ki, ahová az üldözött elbújt. A személyzetet is felelősségre vonták és csak hosszas tárgyalások után állott helyre a nyugalom. A revizionista Magyarországon román nemzeti lobogókkal díszített vonatok futnak végig, romániai látó-

gatók tiszteletére hatalmas román trikolorokat lenget a szél állomásokon és szállodákon, Bukarestben pedig megvernek egy ifjút, mert magyarul mer beszélni. Hiszen az előbbinek nincsen semmi köze a reviziohoz épúgy, mint az utóbbinak a revizio elleni tiltakozáshoz, de azért mégis furcsa a véletlennek ilyen szembekerülése. A reviziós mozgalom visszaveréséhez talán mégsem volt feltétlenül szükséges egyetlen magyarul beszélő újságíró megverése.

Goga Oktavián temesvári zászlóbontása

Ha a külföldi hitelezők azt akarják, hogy Románia megfizesse nekik a tartozásokat, akkor gondoskodniok is kell róla, hogy Románia életképes maradjon

Goga Oktavián volt belügyminiszter vasárnap reggel Temesvárra érkezett. Goga, aki Averescu marsallal való szakítása óta kilépett a néppártból és megalapította új pártját, a nemzeti agrárpártot, most sorra járja az ország nagy városait, hogy mindenütt megismeresse nézeteit.

Erdélyben és a Bánságban Temesvár volt az első város, ahová ellátogatott.

Innen Kisenevbe, majd Jasiba megy és azután következik sorra Csernovic, Kolozsvár, Nagyvárad, Brassó, Nagyszeben. Utjában egész vezérkar kíséri: Lupas volt közegészségi miniszter, Vasilescu-Valjean és Ghitescu képviselők, Joanid volt államtitkár és mások.

A népgyűlésre, amelyet Goga Oktavián temesi pártszervezetének vezetői összehívtak, igen sokan jöttek el nemcsak Temesvárról, hanem messzi bánsági falvakból is. A népgyűlésen, amelyen Gropcian Mihály dr. volt szenátor elnökelt, sorra szólaltak föl Bogdan Antal dr. volt prefektus, Jancu Kornél dr. Aradról, Boldea ezredes Lugosról, Teicu János dr. volt prefektus Oravicáról, Cioban Szilviusz, Braescu képviselő, Tulescu férgegyházi gazda, Vasilescu-Valjean és Ghilariu Viktor bukaresti ügyvéd.

Goga Oktavián mondotta el azután nagy beszédét. Hangoztatta, hogy mint egy párt vezére, most első ízben van Temesvárott.

Rámutatott arra, hogy azok, akik Nagyrománia létrejöttében érdekében fáradoztak, nem ilyen szegénynek és nem ilyen boldogtalannak képzelték ei Nagyromániát.

Hiszen olyan sorsban él, akár egy legyőzött állam, holott a győzők között van a helye, amit területének és lakosságának gyarapodása is mutat. Ez az ország első sorban agrárország, mert a lakosságnak nyolcvan százaléka mezőgazdasággal foglalkozik. És mégsem veszik figyelembe ezt a tényt, amikor Románia érdekeiről beszélnek. Mindenkit felszólít az ország érdekében való együttműködésre. A többségi nemzetet éppen úgy, mint a kisebbségeket. A magyarokkal szemben mindig őszinte volt. A magyar uralom alatt megmondotta, hogy a románokkal szemben követett politikájuk nem helyes és amikor az impériumváltozás után az itt élő magyarok kisebbségi nemzet lettek, baráti kezet nyújtott nekik és felszólította őket az együttműködésre.

Attért azután a pénzügyi kérdésekre. Válaszolta azt, hogy az országot a sokféle kölcsön teljesen tönkreteszti. Annai a kölcsön, hogy a tizenhét milliárdos költségvetésből hét milliárdot kell külföldre fizetni és csak tíz milliárd marad az ország szükségleteire, ami pedig képtelenség.

A baj abban rejlik, hogy valóságos uszókamatokat kell az országnak a kölcsönök után fizetni. Szükségesnek tartja,

hogy a kamatok leszállításáról és a törlesztési részletek csökkentéséről tárgyaljunk a külfölddel. Ha pedig erre vonatkozólag megtörtént a megegyezés, akkor szükség van két-három éves haladékra, hogy Románia lélekzethez jusson. Nem mondom azt, — mondotta — hogy ne fizessük meg külföldi tartozásainkat, de azt állítom, hogy most nem fizethetünk. Megemlékezett a külföldi pénzügyi ellenőrökről is és azt állította, hogy nem baj, ha ilyenek vannak, azonban munkájukat Románia és ne a külföldi bankárok érdekében folytassák.

Szót azután a tisztviselők redukálásáról. Nem tartja helyesnek, hogy most egyszerre ötven ezer tisztviselőt tegyenek ki

az utcára. Ezzel nemcsak a munkanélküliek számát növelnék, hanem olyan elemeket hajtának a zavargásokra kész táborba, amiből csak veszedelem támadhatna.

Szüntessék be a sok színekurát, ne nevezzenek ki új tisztviselőket és ettől éppen a jelenlegi kormányknak kellene óvakodnia.

Goga beszéde után Andras György volt képviselő határozati javaslatot terjesztett elő, amelyben leszögezik, hogy a nemzeti agrárpárt az ország gazdasági és pénzügyi politikájának megváltoztatását kívánja. Goga Oktavián vasárnap délután Kiszető községbe ment, ahol résztvett egy népgyűlésen.

A munkanélküliség növeléséhez hozzájárult az is, hogy a liberálisok alatt nagy néptömegek jöttek a városokba

Hétfőn délután szállodai lakásán Goga fogadta a temesvári sajtó képviselőit, akik előtt aktuális kérdésekről nyilatkozott. A munkanélküli problémáról megállapította, hogy az Romániában nem állami probléma. Az ország ugyanis elsősorban agrárország és mindössze harmincezer ipari munkanélküli van. Szükségesnek tartja a munkanélküliség problémáját közmunkák által levezetni.

A munkanélküliség fokozatos növeléséhez hozzájárult az is, hogy a liberálisok uralma alatt óriási néptömegek áramlottak a falvakból a városokba. Ezek eleinte keresetnek jutottak, de most már nem tudnak elhelyezkedni, ellenben a vidékre visszaszamenni sem akarnak.

A külföldi adósságok fizetésére való tekintettel mosolyogva mondotta el Renac párisi bankár szavait: ha egy tehenet fejni akarunk, azt életben is kell hagynunk. Ha a külföldi hitelezők azt akarják, hogy Románia megfizesse nekik a tartozásokat, akkor gondoskodniok is kell róla, hogy Románia életképes maradjon. Nem szabad tehát olyan

feltételek teljesítését követelni tőle, a melyek fizetőképességét megfojtják.

Végül nyilatkozott Goga az újságíróknak az orosz-román kérdéssel. Kijelentette, hogy Titulescunak színter az orosz-román megemlékezési szerződés tekintetében teljesen igaza van.

Bessarábia kérdése el van intézve. Ezt el kell ismerni Oroszországnak is. Románia nem lehet bele olyan formula, hogy ezt a kérdést egyelőre tartalékba helyezik. Két-három év múlva aztán Oroszország újra előjön vele. Ezt nem lehet. Oroszországnak már most ki kell mondania, hogy Bessarábia Romániáé és ezzel ez a kérdés el van intézve.

Az interjú lassan és megszakításokkal halad előre. Goga szobájának ajtaja egyre nyílik. Egyre jönnek pártemberek az egész Bánságból, akik kérdésekkel és kérésekkel sietnek a pártvezérhez. Ezekkel mind kell beszélni és közben felelgetni az újságírók kérdéseire is.

k. e.

Megalakult kétszáz munkás előtt Ujkisodán is a Katolikus Munkásegylet és nyomban megválasztotta az új vezetőséget

Temesvárott az alig egy esztendő előtt alakult Katolikus Munkásegylet volt a mag és a Nagyváradon ez év szeptemberben tartott katolikus kongresszuson az Országos Katolikus Munkásszövetség terebélyesedett ki belőle. Ez a szövetség most mindenfelé szervezi a maga fiókjait és kellő előkészítés után vasárnap már a szomszédos Ujkisodán is megtarthatta alakuló közgyűlését. A közgyűlésen, amelyet kétszáz munkás jelenlétében az iskolában tartottak meg, Rajka Géza dr., az Országos Katolikus Munkásszövetség ügyvezető alelnöke elnökelt, aki rámutatott a katolikus munkásság szervezkedésének fontosságára. Páter Kassovics László szalvatoriánus atya beszélt azután és elmondotta, hogy

a Katolikus Munkásegylet alapításának eszméje az Ujkisodával szomszédos Bessenyei-telepen érett meg benne, amikor látta, hogy számos munkás a templomba siet és onnan munkágyűlésekre megy. Forradalmat kell csinálni, de nem véres forradalmat, — mondotta — hanem olyan forradalmat, amely a lelkeket átforgalmazza. Ezt a célt tűzte ki maga elé a katolikus munkásmozgalom, amelyet Nagyváradon az Országos Katolikus Munkásszövetség égisze alatt egyesítettek. Örömmel látja, hogy az ujkisodai katolikus munkásság csatlakozik a mozgalomhoz.

Az alakuló közgyűlés azután egyhangúlag kimondta a választást, majd a vezetőséget egyhangúlag a következő

Elismert saját gyáctermény

„Blondel rámák

csakis

„Record“ Horvátnál kaphat IV., Hunyadi-ut 14.

Arak folyó méterenkint

6 cm széles 8 cm 10 cm 12 cm

165 lei 195 lei 250 lei 300

Répkerepezést gyári árban

Gyors kiszolgálás.

képpen választották meg: elnök váry Imre kereskedelmi alkalmi egyházi tanácsadó Frigyer Iván bános, titkár Laut János vasmunirodai tiszt Neuhold Vilmos, körzők Lőcsey András és Grosz nagyműveltségű tagok Csernik Emőke Endre, ifj. Schwarz József, Katalin, Bikassy János és Nagy Ebet. A nagyválasztmány vezetője gyér Iván plébános. Azután kimondta, hogy a Bessenyei-telepen kirendelt létesítenek, amelynek elnökévé M. Sándor hitközségi elnököt választotta meg. Ujváry Imre és Makra Sándor szöveget mondtak a beléjük helybízalomért, majd Frigyer Iván plébánost méltatta a katolikus munkásmozgalomra. A közgyűlés kimondta még azt, hogy szakszervezeti szempontból az országos Katolikus Munkásszövetség sódai fiókjá a temesvári Katolikus Munkásegylet tartozik, aminek tagjai ok, hogy tagjai majdnem kizárólag mesvárott dolgoznak. Rajka Géza ment érdekes párhuzamot a katolikus munkásmozgalom és a kommunizmus törekvései között. Az ujkisodai katolikus munkásszervezet helyisége az iskola melletti Rehmer-féle házban van.

Kitűnő kijáró

ajánlja szolgálatait a vállalkozók és kereskedők figyelmébe

A nagyváradai vállalkozók és kereskedők meglepő német nyelvű levelet kaptak, amelyben Zoppa István pénzügyi vezérfelügyelő hivatalosan egy bukaresti kijárót ajánl a vállalkozók figyelmébe. A körlevélben figyelmezteti őket, hogy érdemeiket Roman igazgató akinek pontos címét is feltünteti, vértí meg leginkább, mert mint a kolozsri Dermata-művek volt igazgatója, tűnő összeköttetésekkel és tapasztalattal rendelkezik úgy, hogy a felelősséget legeredményesebb elintézésre számíthatnak. Ugyancsak a körlevél biztosítja a vállalkozókat, hogy Roman igazgató becsületesen, lelkiismeretesen és gyorsan szolgálja ki a feleket, bármilyen ügyet is bizzanak rá. Jártas banki ügyek, hitelek, adóügyek, vámügyek, lampolgársági ügyekben, de az összes minisztériumokban is eljár szükség esetén. És ezt a kitűnő embert Zoppa pénzügyi vezérfelügyelő, ha ugyan léte ilyen nevű vezérfelügyelő, ajánlja és zel szinte korrupcióra buzdítja a közvéleményt. Az ügy felette gyanús, mert végre nyílt korrupcióra egy magas rangú főtisztviselő nem buzdíthatja a közvéleményt.

HIRDESSZEN

A DÉLI HIRLAPBAN

Kommunista forradalom tizenötödik évfordulója Temesvárott és az egész országban csendben folyt le

...kvi utasításra a kommunisták te tüntetésekre készültek tegy ilyen módon ünnepejk meg az kommunista forradalom tizen- évfordulóját. Erre való tekintet- egész országban a lesgigorubb agzatossági rendszabályokat foga- ották. Temesvárott a rend- s a helyőrség is készenlétben vár- setleges eseményeket, amelyek n elmaradtak és a november he- vörös nap a legnagyobb rendben gyalomban telt el. Mindössze az er- városi szőlőkben találtak néhány adulat, amelyekben az ifju munká- szították fel utcai tüntetésekre. ami épületeket és üzemeket kato- szállta meg, hogy a rendet bizto- az utcákon pedig az elmúlt éj- megerősített rendőrjáratok cir-

káltak.

A vörös nap azonban zavargá- sok nélkül telt el és tegnap egyetlen letartóztatás sem tör- tént.

A Bánság és Erdély többi városaiban is a legnagyobb rend uralkodott. Lippán a Maros partján több kommunista röpirat- tot szórtak el eddig még ismeretlen tet- tessek.

A rendkívüli hatósági elővigyázatos- ság következtében Konstancában szá- mos letartóztatás történt. Különösen Bukarestben és Besszarábiában

figyelték éber szemmel a ható- ságok a kommunistákat, mert a munkásság erősen készült a vörös nap megünneplésére.

Hasonló volt a helyzet Dobrudzsában is,

de a hatóságok már csirájában elfojt- ták a kilengéseket.

Budapesti jelentés szerint a budapesti rendőrség a tegnapi tervezett utcai tüntetések megakadályozására nyolcvan ismert kommunistát, köztük a vezére- ket is letartóztatta. Ezenkívül minden intézkedést megtettek az esetleges za- vargások elfojtására, de incidensekre nem került a sor. A körmendi csendőr- ség hossza nyomozás után kiterjedt kommunista szervezkedést leplezett le.

A kommunisták tüntetést ter- veztek, de ezt a csendőrség megakadályozta és huszonhat letartóztatást eszközölt.

Érdekes, hogy a mozgalom vezetői Kör- mend közűség jobb családijainak tagjaiból került ki.

Gólya Péter szomorú vergődése a hízásármányoló ancia gyár kapujától a temesvári utcáig, ahol az éhségtől elájult és összeesett

Gólya Péter kolozsvári munkás teg- nánácstanul járt-kelt Temesvárott segítséget és utbaigazítást kért. Gó- lter is egyike azoknak, akiket fé- ségerekkel kicsaltak Franciaor- ra, most pedig egyszerűen kiutasi- t. 1925-ben ment ki Párisba. Ugy- válták idehaza sokadmagával.

...k neki pompás fizetést. gy autógyárban kapott mun- át és az első családás akkor rte, amikor sokkal kevesebb ért kapott, mint amennyit gérték és az ellátása viszont okkal többre került, mint ami- ről biztosították.

...dik családása azt volt, amikor oda- sának költségeit egyszerűen rész- ben levonták a béréből. Megtakari- nem tudott semmit, mert keresetét- indössze, hogy valahogy meg tu- tlni. Haszna párisi tartózkodásából an az volt, hogy perfektül megta- beszélni csehül. Nem kell ezen sem- em csudálkozni. Az autógyárban, még harminc más magyarral dol- t, több száz cseh munkás volt. mérnökök és munkavezetők is vol- Csak csehül beszélt az egész gyár y megtanult csehül Gólya Péter ar munkás is harminc társával.

Ez év tavaszán minden előzetes elmondás nélkül kitétek a gyárból az idegen munkásokat. Az indokolás az volt, hogy nem francia állampolgárok. Azóta rettenetes nyomorúságban élt.

...e a párisi román konzul annyira önyörűlt rajta, hogy a német ha- adott neki vasúti jegyet. Németor- on, Ausztrián, Csehszlovákián ke- sül jött aztán hazafelé. A legtöbb en hatósági segítséggel, de legtöbb-

nyire gyalog. Végre eljutott Romániába és Halminál lépte át a határt. Ott nem kapott semmi segítséget és elhatározta, hogy Temesvárott lakó nővérehez jön. Gyalog jött heteken át. Szombaton érke- zett meg Temesvárra és akkor kiderült, hogy a nővére évek előtt máshová kö- tözött.

Az utcán ténfergett és vasár- nap délután a gyengeségtől és az éhségtől összeesett az utcán. A mentők a kórházba szállított-

ták. Ott injekciókat kapott és ételt.

Hétfőn reggel kiengedték. Elment a rendőrségre és kérte, segítsék meg, hogy eljuthasson Kolozsvárig. Jó emberek ut- baigazításával végre mégis eljutott a vá- rosházára Heim Ernő dr. népjóléti ta- nácsnokhoz. A tanácsnok egyelőre be- utalta a szegényháza, hogy ott pár na- pig kipihenje magát. Akkor majd gon- doskodik a város, hogy hazautazhasson.

A temesvári munkanélküliek összeírása csütörtökön kezdődik az egyes városrészek telekbiróságai előtt

A város vezetősége megteszi a szük- séges előkészületeket a munkanélküli se- gélyezés megindítására. G a b o r Líviusz dr. polgármester és Heim Ernő dr. népjóléti tanácsnok befejezték a tárgya- lásokat mindazokkal az érdektestületek- kel, amelyekről a város a munkanélkü- liek segélyezésére a szükséges hozzájá- rulásokat várja. A városi villanytelep és villamos vasút valamennyi tisztviselője és munkása felajánlotta, hogy egész té-

len keresztül keresetéből napi ötven ba- nit adományoz a munkanélküli segélyre. A munkanélküliek összeírása csütörtök- ön kezdődik meg az egyes városrészek telekbiróságain. A telekbiróságokon az összeírást munkanélküli szellemi munká- sok végzik. Az összeírás alkalmával szerzett adatokat hivatalosan ellenőrzik a jelentkező munkanélküliek lakásán. Az összeírás befejezése után nyomban meg- kezdődik a munkanélküliek segélyezése.

Agyonlőtték a fascista képviselő személyes védelmére kirendelt boxbajnokot

A lyoni olasz konzulátus előtt va- sárnap véres zavargások voltak. Ger- retani olasz fascista képviselő Lyonba érkezett, hogy ott az olasz ko- lónia tagjai részére előadást tartson a fascizmusról. Az előadást a konzulátus épületében tartotta meg, ahová azon- ban csak azokat bocsátották be, akik- nek előzetesen igazolványt adtak a be- lépésre. Így akarták elkerülni azt,

hogy az antifascisták bekerüljenek a terembe és ott az előadást megvazar- ják. Ezek az elemek nagy számban gyülekeztek össze a konzulátus háza előtt, ahol állandóan zajongtak. Hogy mindjárt kezdetben nem került na- gyobb zavargásokra a sor, az csak a rendőrség erőyes fellépésének volt köszönhető. Egyszerre azonban feltűnt az utcán De Mauro ismert olasz box-

bajnok, aki Gerretani képviselő állan- dó kísérője, hogy őt az esetleges in- zultusoktól megvédelmezze. Amikor az antifascisták megpillantották De Mau- rot, szidalmazni kezdték, majd közülük többen revolvert rántottak és több lö- vést adtak le a boxbajnokra. A golyók eltalálták De Maurot, aki hangtalanul holtan rogyott össze. A tömeg erre szétfutott. Őt letartóztatás történt.

A feketeszesz ügyében a tábla elrendelte a bizonyítás kiegészítését

A temesvári ítélőtábla Meculescu- tanácsa tegnapi tüzte ki a temesvári feketeszesz-ügyben az ítélet kihirdeté- sét. Legnagyobb meglepetésre azonban a tábla nem hozta meg döntését, hanem elrendelte a bizonyítási eljárás kiegészi- tését annak megállapítására, hogy a L o t h a r i Mihály szeszellenőr által fel- vett jegyzőkönyvek nem tartalmaznak-e hamisítást és ha igen, ki volt a hamisító. Elrendelték a bizonyítást annak a meg- megállapítására is, hogy nem hoztak-e szesz forgalomba hamis szállítási bár- cák segítségével és ha igen, kinek a köz- reműködésével. Végül elrendelte a tábla a pénzügyi vizsgálatot és annak lefoly- tatásával Zl a t e s c u Stere temesvári pénzügyigazgatót, mint pénzügyi szak- értőt bízta meg. A legközelebbi tárg- yalást december 12-re tüzték ki.

Revolveres banditák elvetemedett garáz- dájkodása a fővárosban

Bukarestben az elmúlt éjszaka vakmerő rablótámadások történtek. A banditák fel- törték az egyik bérpalotában levő árurak- tárt és onnan nagymennyiségű árut vittek ki az utcán álló autóra. A banditák által okozott zajra azonban a házbeliek felébred- tek és kifutottak az utcára, hogy a betö- rést megakadályozzák. A betörők nem ijedtek meg a lakóktól, hanem revolverlő- vésekkel visszaűzték őket a lakásokba. A golyók az egyik asszonyt súlyosan megse- besítették, a banditák pedig elmenekültek. De nem elégedtek meg a zsákmánnyal, hanem megállottak Dumitrescu keres- kedő üzlete előtt és hozzáfogtak a foszto- gatáshoz. Munka közben meglepte őket B u d i n Jon rendőr és szembeszállott ve- lük. A rablók itt is fegyvert használtak és az egyik golyó átszakította a rendőr nya- kán az ütőeret. A rablók, akik négyen vol- tak, akkor újra felugrottak az autóra és elváltak. A megsebesült rendőrt egyik társa találta meg, akinek elmondotta a vé- res esemény lefolyását. A rendőrt azután kórházba szállították, ahol rövidesen meg- halt.

Zsák Zsineg
Ponyva
Matracvászón
Rollóvászón
Kárpitoskellékek
Löffler Jakab
és Fiai Részvénytársaság
Timișoara IV., Bul. Berthelot 11.
Tel. 4-33. Gyárvárosi fiók: Str. Dacilor (Fő-utca) 20. Tel. 13-81

TIVOLI **A prágai diák**
Németül beszélő hangulatos film-dráma az egykori diákéletből.
Kedden, november 8-án A főszerepekben: Konrad Veidt, Elisa La Porta, Eszterházy Ágnes, Werner Kraus

10,160.000

leít fognak nyerni a

Román Állami Sorsjáték

II-ik osztályának játékosai a november 16 és 17-iki húzásnál. A főnyeremények e húzásnál a következők: 800.000 lei, 300.000 lei, 100.000 lei, azonfelül még 2447 különböző nyeremény.

Ma van utolsó napja az első osztályú sorsjegyek megújításának a második osztályra.

Főelárusítók a Bánátban: (Temes-Torontál, Caras-Severin megyében)

Központi Bank, váltóüzlet és Kereskedelmi r.-t. Timișoara.

Leszámitoló bank r.-t. központ és belvárosi fiókja (Lloydsor) Timișoara.

Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. temesvári főintézete és összes fiókjai.

A király sorra meghallgatja a pártokat. A parlament rendes ülészaközeledtével a politikai élet már él. Az ülészakon elsősorban az gazdasági és pénzügyi helyzetnek foglalkozni. Erre vezethető az a hír, hogy a király a pártvebevonásával koronatanácsot fog hívni ezeknek a problémáknak a tárgyalására. Illetékes helyen kijelent, hogy a koronatanácsot nem hívja, ellenben a király sorra fogadjalगतáson az egyes pártok vezetői segítségét és így igyekszik információt szerezni nézetükről. Az audienár holnap kezdődnek.

A lugosi ügyvédi kamara tisztújás szörénymegyei ügyvédi kamara on a tagok rendkívül nagy érdekmellett tartotta meg ezévi rendes ülését, amelyen az új tisztikart is választották. Az ügyvédi kamara elnökéül újból Jucu János dr. lugosi író, a kamara eddigi dékánját választák meg, míg Dobó Jenő dr. ügyvéd a kamara prokájának lett. Jucu Jánost titkárrá választották a kamara választmányát pedig a középkeppen állították össze: Antal dr. lugosi városi főügyész, Drağorğy dr., Dobó Jenő dr., Petrovici dr., Gelesian Fabius dr. és Litsek dr.

Eszék bármely rendszerű írógépet és elfogadok

manya írógépet és egyéb irodai gépeket, melyeket műhelyemben díjmentesen feldolgoztatok, hogy azok eladása könnyesebb lehessen.

Bestyén írógéplerakat

Timișoara, Belváros, Szt. György-tér. Telefon 948.

Románia képviselője a leszerelési konferencián. A kormány még nem döntött arról, hogy a november 29-én Genfben megnyitott leszerelési konferencián legyen Románia képviselője. Edutulescu képviselte a konferencián Romániát, azonban jelenlegi másodlagosságára való tekintettel ezt a megbízást nem fogja már vállalni.

A villamosvasut nyugalomba vonult érdemes alkalmazottainak lelkes ünneplése

Megirtuk, hogy Duca György főellenőr, Franczuszki Milán és Ritzert János ellenőrök, Braun Gyula főraktáros, Müllery Ferenc kocsivezető és Mayer Miklós asztalos, villamosvasuti alkalmazottak november 1-én nyugalomba vonultak. Társaik szombaton este a Gyárudvarban vacsorát rendeztek a tisztelőikre, amelyen Gabor Liviusz dr. polgármester beszédet mondott és dicsőítőleg emlékezett meg munkásságukról, amelyért a város részéről köszönetet fejezett ki nekik. Egyben elismerő okleveleket osztott ki Degrell

Péter, Stark Ádám és Wilde Jakab gépészeknek, Szilágyi István szerelőnek, Keller Mátyás lakatosnak, Berta Antal és Nagy András fűtőknek, akik huszonöt év óta állanak a villanyközpont szolgálatában, továbbá a villamosvasutnál huszonöt év óta szolgáló Csányi Ferenc kocsivezetőnek. Beszédet tartottak még Miklósi Kornél dr. igazgató, Stanciu György gázgyári igazgató és Ciurciu Vazul villanytelepi mérnök. A munka megbecsülésének ünnepe lelkes hangulatban folyt le.

* **ELOFIZETŐINK** szíves figyelmét felhívjuk, hogy az előfizetési díjat beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Österreicher pékség

házhoz szállít reggel és délután friss süteményt.

Zsurok és estélyekre vagy péksütemények, mint mindenféle cukrászsütemények a legjobb minőségben megrendelhetők. Telefon: 22-04

— Kigyulladt repülőgép. Bukarestből jelentik, hogy a piperai repülőtérről tegnap reggel repülőgép szállott föl és Herestreu község irányába haladt. Utközben a gép ismeretlen okból kigyulladt, azonban a pilóta megőrizte hidegvérét és igyekezett a gépet úgy vezetni, hogy leszállhasson. Időközben a gép Herestreu község fölé érkezett, ahol lezuhant. Az égő repülőgép egy házra esett, amely szintén meggyulladt. A pilóta súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlenség alkalmával egyébként Chimulescu őrmester, amikor látta, hogy a gép nem tud simán leszállani, ejtőernyővel kiugrott az égő gépből. Az ugrás sikerült, azonban az őrmester az egyik közeli tóba zuhant. A repülőtérről azonnal a megmentésére siettek és kihúzták a tóból. A szerencsétlenség pillanatában értek a repülőtérré Antal és Ferenc József főhercegek, akik szintén résztvettek a mentési munkálatokban.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Borus időjárás várható hűvös légáramlással és helyenkint kisebb esővel. Temesvárot tegnap reggel felhős, délután kissé derült idő volt. A hőmérő délután három órakor tizennégy fok melegget mutatott.

— Hainisch dr. volt osztrák elnök megbetegedett. Bécsből jelentik, hogy az osztrák gazdaszövetség gyűlésén résztvett Hainisch dr. volt köztársasági elnök is. Hainisch egyszerre rosszul lett és ájultan esett össze. Tekintettel arra, hogy az elnök már hetvenkét esztendő, életéért igen aggodnak.

— Az önkényes zenedíjak ellen. Megirtuk, hogy Radulescu nyugalmazott kapitány, aki néhány hónap előtt az országos szerzői jogvédő iroda temesvári fiókjának vezetését átvette, a zenedíjakat saját tetszése szerint állapítja meg. Annak ellenére, hogy a díjak magasságát szabályzat írja elő, Radulescu kapitány újabbán már azzal a tervvel is foglalkozik, hogy még az egyházi énekeket is megadóztatja. Tegnap Andress Ferenc dr. vezetésével több temesvári kulturális egyesület küldöttsége járt a prefektúrán és panaszt tett Baran Koriolán dr. vármegyei prefektusnál Radulescu önkényes zenedíjkivetési ellen, amelyek a kulturális egyesületek működését teljesen megbénítják. Baran Koriolán dr. prefektus megígérte, hogy semmiféle tulkapásokat nem tűr el és intézkedni fog, hogy a szerzői jogvédelemről szóló törvény előírásait tartsák be és ne emeljék föl a díjakat önkényesen.

TARGYALÁS AZ OROSZOKKAL.

Cadere Viktor varsói követ tegnap Bukarestbe érkezett és azonnal jelentkezett Titulescu külügyminiszternél, akivel az oroszokkal kötendő megneemtámadási szerződésről tárgyalt. Megállapodtak arra nézve, hogy az oroszokkal folytatandó tárgyalásokon Romániát Cadere varsói követ és Filaliti volt külügyi államtitkár, meghatalmazott miniszter fogják képviselni.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Csermák Ferenc tekintélyes temesvári hentesmestert. Felesége, született Fischer Ilona rövid szenvedés után hatvanegy éves korában, az erzsébetvárosi Templom-tér 3. szám alatti lakásán meghalt. Halálát férjén kívül leánya, Rózi, Riedl Viktor pékmester felesége, unokái, testvérei és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma, kedden délután félöt órakor temetik a gyárvárosi temető kápolnájából.

Veszek

2-3 hónapos himbuldogg fajkutyát
Cim a kiadóban.

— Elhalasztják az együttműködési egyezmény tárgyalását. Az Epoca szerint a kormány a Népszövetség pénzügyi bizottságától halasztást kér az együttműködési egyezményre való előterjesztésének megtételére. A kormány ebben az ügyben decemberben nagy tanácskozásokat tervez, amelynek eredményeképpen Románia megadja a választ a Népszövetségnek.

* Freund Leó zongoraművész december hó 6-án tartja önálló nagy hangversenyét a városi színházban ötven tagú szimfonikus zenekar kísérete mellett, melyet Urletianu Radu karnagy, a bukaresti Operaház volt igazgatója vezényel. Ezen jubiláris hangverseny Freund Leó 150-ik temesvári szereplése. Előadásra kerül Mozart: Koncert Rondója, Chopin hatalmas e-moll és Tschai-kowsky fenséges b-moll zongoraverse nye ötven tagú szimfonikus zenekar kísérettel. A hangverseny iránt óriási érdeklődés mutatkozik.

Elléres gyors

Jelentkezés a Déli Hírlap kiadóhivatalában

két napi teljes ellátással és lakással III. osztályon 890—, II. osztályon 1090— lei, ellátás nélkül III. oszt. 490—, II. osztályon 690— lei költséggel indul november 20-án reggel fél 9 órakor Temesvárról. Visszaindulás a fővárosból 22-én este

Bukarestbe

!!

Sport

A TAC és UDR
győzelmével ért véget
az őszi bajnoki szezon

Temesvárott befejezték az őszi bajnoki szezon. A TAC csapata 2:1 eredménnyel verte a Banatul együttesét és ezzel a lista második helyére került, míg a resicai UDR 11:0 arányú győzelmet aratott a Kadima felett és megerősítette vezető pozícióját. A temesvári

Hajduk csapata

vasárnap ünnepelte meg fennállásának öt-éves jubileumát és ez alkalommal a nagy-kikindai ZsAK csapatát látta vendégül. A szerb csapat kitűnően játszott és 6:0-ra győzte le a jubiláns csapatot, amely nem tudott kellő ellentállást kifejteni a vendégek ellen. A TMTE—Kinizsi barátságos mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül végződött. Az Electrica 2:0-ra győzte le barátságos mérkőzés keretében a Rapid csapatát. A másodosztályú eredmények a következők: ZsSE—Fratelia 2:1, Patria—Fortuna 4:0.

A nemzeti ligamérkőzés

meglepetését ismét a nagyváradai NAC szolgáltatta, amely gyengeségi periódusát ugylászik nem tudja kiheverni és Aradon az AMTE csapatától szenvedett 3:2 arányban vereséget. A temesvári Ripensia a ploesti Tricolor ellen 1:0 eredménnyel győzött és megszerezte a fontos pontokat. Nagyváradon a Crisana játszott az aradi Gloria ellen, amely 2:1 eredménnyel, mint vesztes került ki a küzdelemből. Nagyszombenben a bucaresti CFR csapata 9:1 arányú győzelmet aratott a Soimi csapata ellen. Brassóban a kolozsvári Universitatea erős küzdelem után győztesként került ki a Brasovia elleni mérkőzésből. Az eredmény 3:2 volt.

Bukarestben

a két rivális, a Venus és Unirea-Tricolor küzdött és a mérkőzés a Venus 4:2 győzelmével végződött.

Lugoson a munkanélküli futballisták csapata a lugosi kombinált ellen játszottak. A mérkőzést a munkanélküliek nyerték meg 2:1 arányban.

Budapestben

nagy érdeklődés mellett a Ferencváros—Hungária derbimérkőzést játszották le, amely azonban gólnélküli döntetlent eredményezett. Az Újpest 3:0 eredménnyel biztosan győzte le a Kispest együttesét. A III. ker. csapata nehéz küzdelem után 2:1 arányban győzött a Soroksár ellen. Szegeden a Szeged FC győzött 3:1 eredménnyel a Nemzeti felett.

FIZESSEN ELŐ

A DÉLI HIRLAPRA

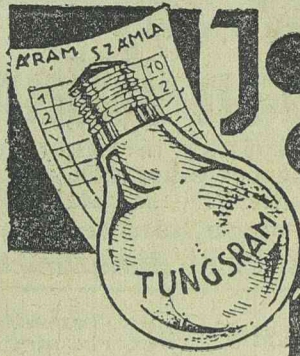
Szőrme és bunda-
vásárlókhoz
felhívás!

Detailosztályunkat
megszüntetjük,
ezért mindennemű

szőrméket és bundákat a legolcsóbb
árak mellett
árusítjuk.

Szőrme Értékesítő Társaság

Józsefváros, Kossuth L.-u. (Bulev.
Berthelot) 6. sz., a Polgári Takaréknél.

Jó lámpa—
olcsó világítás

OLCSÓ LAMPA
DRAGA VILÁGÍTÁS

A SILÁNY LAMPA ÁRÁN CSAK FILLEREKET
TAKARITHATUNK MEG DE AZ ÁRAM-
SZÁMLÁN AZT TIZSZERESSEN FIZETJÜK RA'

OLCSÓ FÉNYT VÁSÁROLJON
NE „OLCSÓ” LAMPÁT!

VEGYÜK TEHÁT CSAK A TÖKÉLETES, FÉNYVERŐS, GAZDASÁGOS

TUNGSRAM
IZZÓLAMPÁT

Színház

Ma este mutathozik be az új operettegyüttes a
temesváci színpadon Lehar Mosoly országában

A kolozsvári magyar színtársulat ma este Lehar gyönyörű zenéjű operettjét, a Mosoly országot hozza színre és ez az előadás lesz egyben az új operettegyüttes bemutatkozása is. A hódító operett keretében ismerkedik meg a közönség az új énekes primadonnával, Kövesi Majolával, aki Bécsben végezte énektanulmányait és rendkívül sokat ígérő tehetség. A szubrett szerepét Somogyi Erzsébet tölti be, akit a temesvári közönség a multból igen előnyösen ismer. Csermák Lajos lesz az operett főszereplője és ennek a fiatal színésznek ismét alkalma lesz selymesen csillogó tenorját érvényesíteni. Háza Aladár, a nagyszerű komikus és kitűnő rendező ezúttal is hű lesz régi sikereinek. A többi szereplő ugyancsak méltó tagja az együttesnek. A helyérek páratlanul olcsók és a legdrágább hely mindössze hatvan leibe kerül.

A magyar együttes csütörtökön este a Csituljszivem című kacagtató párisi bohózatot mutatja be és a közönségnek bőven lesz alkalma a jó kedv és vidámság derűjét élvezni. A szellemes párisi darab szókimondó és itt-ott kényes helyzeteivel csak felnőtteknek való anélkül, hogy a jóízűt sértene.

Szombaton este mutatja be az operett együttese a Weekend című pompás újdonságot, amely tipusa a modern jazz-operettnak. A darab briliáns tánci, ötletes meséje és pompás zenéje eleve biztosítja a sikert.

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor a színház gyermekelőadást rendez és a Piroška és a Farkas című látványos énekes és táncos operett kerül előadásra igen olcsó helyárrakkal. A legdrágább jegy 25 lei és minden jó gyermek kedves színházi meglepetésben részesül.

Harmónia

Molnár Ferenc „családi idilljének” premiejve
a városi színházban

Axel Munthe orvos csodaszép könyvében, a Saint Michaelben, ahol élete gazdag tapasztalatait közli, van egy megdöbbentően felejthetetlen jelenet. A klinikán van dolga, ahol azt tapasztalja, hogy a klinika vezetője, különben hírneves, óriási tekintélyű orvos, a legmerészebben és a legszokatlanabban alkalmazott méregdózisokkal kezeli betegeit. Ez az orvos különben ragyogó elme és hódító szellem a társaságban, — csak Axel Munthe döbben rá, mikor egyszer jól a szemébe néz, hogy tulajdonképpen

a kezdődő örület veszélyes fénye már az, ami a hírneves ember szemében csillog.

Nos a színpad nem életveszélyes terület. Színpadi író még nem tett kárt a nézőben. Mégis, ahogy elnézzük e furcsa cselekmény fejleményeit, egyszerre csak az az érzésünk, hogy mindaz, ami a színpadon történik, valami furcsa merénylet a normális gondolkozás ellen. Molnár Ferencnek ezt a legújabb sítetű családi idilljét némi enyhe tébolydai légkör lengi körül és amint a szereplők időnkint karénekebe törnek ki, az az érzésünk, hogy

az illusztris szerző a veszélytelen nek közveszélyes stádiumába való netét akarja érzékeltetni. Külön mintha csak Ivan Bloch Haveloc tiszteletére írodott volna ez a idill, valósággal pervers aberrált pozionja ez a lakoma, ahová a dörösságú mondanivalók betorlódnak.

A fehér asztal mellett intéződik édes és ellenállhatatlan csekély éves miniszteri tanácsos szerelmi padeja az ifju és bohó manikűrlelen. Jelen vannak érdekelteken a méltóságos asszony, a manikűrös vőlegénye, egy lehetetlen borbély az öreg borbély, egy kretén orvos, tóságos ur leánya, a vő, sőt még egy prépost is. Így próbálják tanácsü elmosogatni a méltóságos ur szent. Érdekes apercukben különben az darab folyamán nincs hiány, a sziv méltóságos asszony hozsanná a méltóságos ur tyukszemtelen lámajd túlaradó jóságában azt aján a manikűrnek, hogy rosszalkod csak tovább a méltóságos urral, ő szemet huny. A borbély-vőlegény természetesen szintén belátja végül, hogy a méltóságos uré, az a méltóságos Viszont a többiek falaznak, saját is az apusnak. A jólelkű apus az erre azt mondja, — így már nem. dékba nem kell a szerelem és ő külön is a mamustól nem válik el, mert mus — a mamus. Ezek után mevalogatottan hamis karéneke s a család befejeződik azzal a költői tan gal, hogy semmi sem mozdítja jelő az erkölcs végső diadalát, mi egyenes nyílt szemérmelenség. A szék Fekete Mihállyal élükön megmetettek a siker érdekében és mas derültséget arattak. (Flaneu

Műsor:

Kedden este félkilenc órakor: M ország. (Nagyon olcsó helyérek.)

Szerdán este félkilenc órakor: a Lujza, Halmos János és Unger Ernő versenye. (Félemlt helyárrakkal.)

Közgazdaság

Indul a munka a Resica-művek gyáraiban a milliárdos állami rendelés következtében és újból tömegesen veszik fel a munkásokat

Déli Hírlap ismételt beszámolt a Resica-művek igazgatótanácsának miniszteriumtól egy leinyi értékben megrendeléseket. A megrendelés ezerhatszáz darab fontosnakra, szerkezetek darab és számos lövegre vonatkozik. A művek műhelyeiben már meg is kezdte a munka. A Resica-művek igazgatója tárgyalásokat folytatott a Bankkal, amelytől nagyobb kölcsönöt kíván, hogy ezt a nagy megrendelést finanszírozza. A tárgyalások eredménnyel végződtek és a gyár a szükséges pénzt a Nemzeti Banktól biztosította.

Az iparosok a betegpénztár ellen. A betegpénztár naponta növekszik. A betérők most saját székhatást építettek és a vízvezeték, villany, fűtés és berendezések szerelésére az árlejtést kapták ki. Az árlejtésen több resicai részvett, de résztvett azon a Resica-igazgatója is. Noha az iparolatlanság lényegesen olcsóbb volt, a munkásokat mégis a sokkal magasabb Resica-műveknek adták ki. Ezzel a betegpénztár azokról a iparosoktól járulékokkal hátralékban van a szerszámot is elviteli.

A nagy megrendelés következtében a Resica-művek gyáraiban újra felvesszük munkásokat, illetve a szabadságot munkásokat visszahívják. Ezzel egyidejűleg a Resica-művek erdészeti osztálya is keresi kétezer munkást és a krassói és szörényi falvakban ismételt kidobolták ezt. Egy köbméter kidöntött fáért azonban mindössze huszonöt leit fizetnek és napi két köbméternél többet egy-egy fagyó alig tud termelni. A kereset így nagyon alacsony a nehéz munkáért, azonban a nagy munkanélküliségre és nyomorra jellemző, hogy ilyen alacsony bér mellett is sokan jelentkeznek erdei munkára.

A Csehországgal való kompenzációs pénztár. A Nemzeti Bank mellett működő kompenzációs hivatal az érdekeltek tudomására hozza, hogy a Nemzeti Bank és a Norodni Banka Csehszlovákia között létrejött egyezmény értelmében a Nemzeti Bank azonnal kifizeti az összegeket, amelyeket a Norodni Banka Csehszlovákia fizet be a romániai exportőrök javára.

Mivel a kompenzációs hivatal közlése szerint csak azon exportőrök nem tudják megkapni a Csehországba exportált áru ellenértékét, akik nem intézkedtek, hogy a nekik járó összegeket a Norodni Banka Csehszlovákia fizessék be, a kereske-

zők való vonatkozásait. Ezt pedig mégsem akarta.

Ugy határozott tehát, hogy a levelet nem adja át a rendőrségnek, azonban megemisszi azt. Ezt nyomban meg is tette.

Napokon keresztül gondolkodott azután Baikalov levele fölött. Mint nő azon töprengött, hogy mégis nagy lehet annak az iránta való szerelme, ha miatta gonoszították követ el és kiteszi magát egy nagy világváros rendőrsége üldözésének.

Azután elszégyelte magát, hogy egy pillanatig is tudott így gondolkozni. Méltatlan ez, állapította meg, hozzá, Tenkei Gábor unokahúzához és Halmos István menyasszonyához.

Ki is vetette a gondolatot lelkéből. Nem rajta mulott, hogy az újra meg újra visszatért.

Azért tehát sürgette az ügyvédet, hogy intezze el minél előbb a gyár eladásának ügyét. Sietni akart Chikagóból. Hát, hogy akkor majd megszabadul Baikalovtól is.

Mert ha az végig is üldöznék az egész világon, Magyarországra mégsem mehet utána.

A gyár eladása végre mégis megtörtént. Egy részvénytársaság vette át, amely a szerződésben arra is kötelezte magát, hogy a vállalat eddigi nevét megtartja. A Tenkei-Works tehát meg fogja őrizni megalapítójának, Tenkei Gábor magyar gépészmérnök nevét.

Eva megkönnyebbülést érzett, amikor az eladásról szóló szerződést aláírta.

Átvette azokat az iratokat is, amelyek arra vonatkoztak, hogy a részvénytársaság milyen módokat mellett és mely pénzügyi intézkedések által folyósítja neki a vételárát.

Most már csak egy dolog volt hátra,

delmi és iparkamara ajánlatosnak tartja, hogy a romániai exportőrök gondoskodjanak arról, hogy a nekik járó összegek a Norodni Banka Csehszlovákia fizetessenek be és így az összegek lei ellenértékét a Nemzeti Bank azonnal folyósíthassa.

Vizsgálat a temesvári vámhivatal ellen. Joga Liviusz képviselőnek a parlamentben tett egyik kijelentése alapján a pénzügyminisztérium és a földművelésügyi minisztérium együttes vizsgálatot indítottak a temesvári vámhivatal ellen. A vizsgálatnak, amelyet Luca pénzügyi vezérfelügyelő és Antonescu földművelésügyi vezérfelügyelő folytatnak, az a célja, hogy megállapítsák, nem történt-e visszaélés az exportnál a szállítólevelekkel? A vizsgálat eredményéről eddig még nem szivárgott ki hír a nyilvánosságra, de valószínű, hogy ismét több százezer leiről van szó, amellyel az államot megkárosították. A vizsgálóbizottság valószínűleg a környéken is folytat vizsgálatot és elsősorban a határszéli állomásokra fogja a vizsgálatot kiterjeszteni.

Svábhegyi Szanatórium
Magaslati diéta gyógyintézet, már napi 18 P-ért a legelőkelőbb környezetben legelőkelőbb szanatóriumi ellátást nyújt

Öt milliárd lei devizát engedélyezett a jegybank. A Nemzeti Bank kimutatást közöl a május 18-tól október 31-ig igényelt és kiutalt devizákról. A kimutatás szerint eddig az időpontig 7 milliárd 238 millió lei devizát igényeltek és ebből az összegből a jegybank 5 milliárd 884 millió lei értékű devizát engedélyezett. Az állami vállalatok igényléseit 3 milliárd 359 millió lei érték-

ben, száz százalékosan engedélyezték. A kereskedelem egy milliárd 197 millió lei értékben kapott devizát és a kérelmek hatvanegy százalékat teljesítették. Az ipari hatvan százalékosan kapott az igénylések alapján devizát, míg a mezőgazdaság igényléseit nyolcvankét százalékosan elégitették ki.

Ia felsősziléziai Koks Szalonkőszén Brikett
Istj. REITER SIMON-nál
Timișoara, Küttl-tér. Tel. 238

A temesvári gabonapiacra jelenleg mintegy 4—500 vagon buza van, amelynek nagyrésze spekulációs buza. Vizi uton 100—150 vagon búzát jeleztek, amely a közel napokban megérkezik a Bánágba. A tegnapi árak a következők voltak: óbuza 625, újbuza minőség szerint 570—600, tengeri 195—200, új tengeri 120—125, zab 215, árpa 240 (erősen szilárd), sörárpa 280, rozs 470, burgonya 150, 180 és 220, lóhera 1850, lucerna 2500—2700, tökmag 460, napraforgómag 260 és bab 350 lei száza különként a bánági feladóállomásról. A temesvári gabonapiacra egyébként az elmúlt héten a következő forgalmat bonyolította le: buza 27 vagon, liszt másfél, tengeri 37, árpa 1, zab 3, rozs 25 és fél, burgonya 23, korpá 4 és fél, napraforgómag 4, takarmányliszt 2, hagyma 1, tökmag másfél vagon volt a forgalom. A legnagyobb kérés búzában 12 vagon volt. Az elmúlt hét ismét győngye hete volt a temesvári tőzsdének. Árpában teljes volt a tartózkodás, búzában pedig a spekulációt követő áremorzsolódás tartja vissza ugy a termelést, mint a vásárlót az üzletkötéstől.

Abadits meg a gonosztól!

Déli Hírlap eredeti regénye

Irtá: Kirégyézi Sándor András
87. folytatás.

Szeretném, ha egész életemen csak azt bizonyíthatnám magágy mennyire szeretem. Most még karok személyesen jelentkezni. Ezért nem teszem meg, mintha féltendőségtől. Nem félek ettől. Látnék a városban és mégsem tudnám eltalálni. Csak azért nem jelentem meg, mert meg akarom várni, hogy maga nagy fájdalma kissé elcsillapodjon. Tudom, hogy most még gyűlölök, de remélem, hogy sikerül majd börtönt elnyernem és sikerülni fog magabizonyítani, hogy mennyire szeretem. És szeretném, ha maga akkor jöna rám, elhagyná velem együtt a várost, elmennék olyan helyre, ahonnan senki nem ismer és a sok idős után csendesen, boldogan megelégedetten élünk.

Maga is csudálkozott, hogy ezt a levelet végig tudta olvasni. Na gondolkodott, hogy mit tegyen? Kérem, adja el a levelet a rendőrségnek? Kérem, adja el a levelet a rendőrségnek?

Kérem, adja el a levelet a rendőrségnek, azaz Kertész megmondja, hogy hiába tesznek ellene feljelentést. Hiába keresik a detektívek, megsemmisítik kézzel keríteni.

Amikor Eva elgondolta, hogy ha ezt a levelet átadja a rendőrségnek, csak a kihallgatás veszélyességének teszi magát. Attól tartott, hogy ebben az esetben a rendőrség teljes részletességgel megismeri Baikalovnak hoz-

hogy végleg hátra fordíthasson Chikagónak: intézkedni a két koporsónak Budapestre való szállítása iránt. Ezt a munkát egy nagy temetőzési vállalat végezte el helyette. Az intézkedés úgy szolgált, hogy a két koporsót Éva megelőzi és azok csak két hónappal utána jönnek meg Budapestre.

Amikor holmiját összecsomagolta, mielőtt utra kelt volna, még egyszer magához kéréte Ritter József ügyvédet. Megköszönte neki az érdekében kifejtett munkásságát és megbízást adott neki esetleg még elintézendő ügyeire vonatkozólag.

Az ügyvéd az angol nyelvű gyáreladási szerződésről hiteles másolatot is készített és azt átadta Évának.

— Tudomására kell hoznom, Tenkei kisasszony — mondotta az ügyvéd, — hogy az eladás csakis magára a gyárra vonatkozik. A Tenkei-ház, valamint a nyári villa és a hozzája tartozó park és birtok nincsen belefoglalva az eladásba. Ezekről tehát a kisasszony szabadon rendelkezhetik. Kívánja talán ezeket is eladni, vagy pedig keressek rájuk bérlelőket?

Eva elgondolkodott.
— Nem, nem, — döntött hamarosan, — sem a házat, sem a nyári villát nem adom el.

— Keresek tehát bérlelőt.

— Azt sem, kérem. Ugy határoztam, hogy ezt a két ingatlant egy árvaházra hagyom. Helyezzék el bennük az olyan apátlan-anyátlan árvákat, akiknek az apja a Tenkei-gyár munkása volt. Az ingatlanokon kívül az árvaház fenntartására bizonyos összeget is hagyok. Megkérte aztán az ügyvédet, hogy másnapra készítse el az alapító levelet.

Ez meg is történt és Évának az ügyvéd kíséretében személyesen kellett ki-

lőnböző hivatalos helyeken megjelenni az alapítvány ügyében.

És mivel tudomást szereztek az alapítványról a Tenkei-gyár munkásai is, engedélyt kértek, hogy az adományt Évának megköszönjék.

Eva úgy határozott, hogy személyesen megy ki a gyárba és ott fogadja a munkások küldöttségét. Együttal elbucszni is kívánt úgy a munkásoktól, mint pedig a tisztviselői kartól.

Nem szerette a hosszúra nyúló ceremóniát és azért hamarosan távozott a gyárból.

Amikor a soffőr kinyitotta előtte az autó ajtaját, legnagyobb meglepetésére, az ülésen egy levelet talált.

A levelet neki volt címezve.

— Ki hozta ezt a levelet? — kérdezte meglepetve.

A soffőr nem tudott magyarázatot adni.

— Bocsásson meg, miss, — válaszolta, — csak néhány pillanatra távoztam a kocsim mellől. Nem láttam, hogy valaki itt járt volna. De nem is vettem észre a levelet, csak most, amikor a miss is meglátta azt. Így nem mondhatom meg, hogy kitől származik.

Eva azonban jól tudta azt. Megismerette a levél Baikalov kézírását.

Nem akarta azonban magát a soffőr előtt elárulni.

— Jól van, — mondotta, — lehet, hogy valamely munkás csempészte ide a levelet és így akar elbucszni tőlem.

A levelet beletette ridiküljébe, aztán hazahajtatott.

Otthon gondolkodás nélkül megsemmisítette a levelet.

Nem akarta elolvasni, hogy mit ír neki Baikalov.

(Folyt. köv.)

